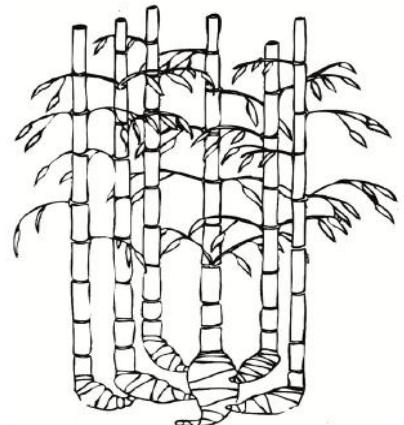

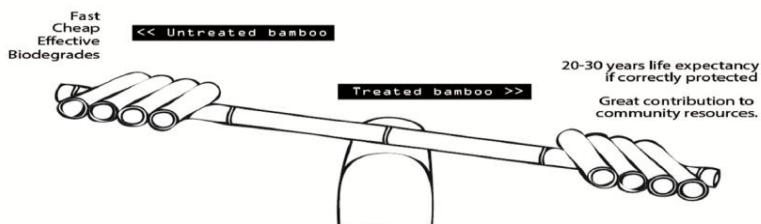
ဝါးအကြောင်းသိကောင်းစရာအချက်အလက်များ

ဝါး၏သက်တမ်း

ဝါး၏သက်တမ်းသည်၏အားအသုံးပြုရန်အတွက်ဆောင်ရွက်သည့် အဆင့်များတွင်ပြပြင်ထိန်းသိမ်းသည့် အခြေအနေအပေါ်တွင် တိုက်ရှိက်မှတည်ပါသည်။ ယင်းအဆင့်များမှာဖို့ကိုပျိုးခြင်း၊ ခုပံ့ဖြတ်ခြင်း၊ အခြောက်ခံခြင်း၊ သို့လောင်ခြင်းနှင့်တပ်ဆင်ခြင်း (ဆောက်လုပ်သည့်နည်းလမ်း)များ ဖြစ်ကြပါသည်။

ကောင်းမွန်စွာဖို့ကိုပျိုးထားခြင်း၊ စနစ်တကျခုပ်ဖြတ်ခြင်း၊ ပြင်းထန်သောမိုးရေ၊ နေရာင်ခြည်နှင့်မေကြီးတို့နှင့် ထိတွေ့မှုနည်းပါးသောဝါးသည် ၁၀နှစ်ခန်းအထိ ခိုင်မာမှုရှိပြီးအထက်ပါအခြေအနေများ မပြည့်စုံသောဝါးသည် အများအားဖြင့် တစ်နှစ်မှုနှစ်နှစ်ခန်းသာခိုင်ခန့်မှုရှိပါသည်။

ဝါးများယဉ်ယွင်းပျက်စီးရသည့်အမိုက်အကြောင်းအရင်းမှာရောနှင့်ကာလကြာရည်စွာ ထိတွေ့ခြင်း၊ ပိုး/ခြမား၏ ဖျက်ဆီးမှုဒဏ်ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ပိုး/ခြမားသည် ဝါးအတွင်းရှိသူးမှာဖွေစွာစွာသောက်ရန်အတွက် ဝါးအတွင်းဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် ဝါးများပျက်စီးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ထို့ကြောင့် ဝါးအတွင်းသောရာတွင် ခြောက်သွေ့သောရာသီးနှံနှင့်အစောပိုင်းခုတ်ခြင်းသည် ဝါးအတွင်းသောရာတွင် အနည်းဆုံးဖြစ်၍ ဝါး၏သက်တမ်းကိုပိုမိုကြာရည်စေပါသည်။

သာမာန်အားဖြင့် ဝါး၏ အပြင်ဘက်အခွဲမှာများကြောသဖြင့်ပိုး/ခြမား၏ ဒဏ်ကိုကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ ဝါးအား
ပိုးဖောက်ခြင်းသည် ဝါး၏ အဆစ်များ၊ ဝါး၏ အပေါက်ကလေးများ၊ အက်ကြောင်းရာများ၊ မှတဆင့်ပိုး/ခြမား ဝင်ရောက်ခြင်း
ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဝါး၏ အက်ကြောင်းရာများနှင့် အပေါက်များကိုထိရောက်စွာကာကွယ်ခြင်းသည် ဝါး၏ သက်တမ်းကိုပိုမိုကြာရည်
နိုင်သဖြင့် ဝါးအား ဆီနှင့် ဆေးများ သုတလိမ်းထားခြင်းဖြင့် ဝါး၏ သက်တမ်းကိုကြာရည်နိုင်စေပါသည်။

အခြားကိုခြင်း

ဝါးအား အသုံးမပြုနိုင်သေချာစွာအခြားကိုထားပါက ဝါး၏ ခံနိုင်ရည်ကိုပိုမိုဖြင့် မားလာစေပါသည်။
ဝါးအားနေရာင်ခြည်အောက်၌ တိုက်ရှိက်ထားရှိ၍ ဝါး၏ မျက်နှာပြင်အား လူည့်ပေးခြင်းအားဖြင့်
ဝါး၏ မျက်နှာပြင်အားလုံးအားအခြားကိုထားပေးနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ အခြားကိုထားပေးနိုင်ပါသည်။ မရခဲ့ပါက ဝါး၏
အဆစ်များကျို့ခြင်း၊ ဖွဲ့ခြင်းဖြစ်နိုင်သဖြင့် ဆောက်လုပ်ရာတွင် ဝါးလုံးများအား ဖြောင့်တန်းစွာဆက်လက်တည်ရှိနေစေရန်
အတွက် ကြိုက်တင်စိစဉ်ထားရန်နှင့် ချုပ်များ၊ ထောင့်ချုပ်များ(ကျားထောင့်များ) အပိုထည့်ထားပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

သိလျောင်ခြင်း

ဝါးများအက်ကွဲမှုများလေလေခြုံ/ပိုးများ၏ ဖျက်ဆီးမှုဒဏ်ပို့မို့ခံရလေလေဖြစ်သဖြင့်
ဝါးလုံးများ အား ကားပေါ်သို့/မှတင်ခြင်း၊ ချုခြင်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် လက်များဖြင့် သာ
တင်/ချသင့်ပြီး ကားပေါ်မှပစ်ချုခြင်းများအား ရှောင်ရားသင့်ပါသည်။

ဝါးများသိလျောင်ရာတွင် လေဝင်လေထွက်ကောင်းစေရန် စာနိုင်တကျထားသိရန်
လိုအပ်ပြီး အစိုးရတ်ရှိသော မြေနှင့်ပိုးရေများမှ ကာကွယ်ပေးထားရပါမည်။

ဝါးများအားပြုပြင်ခြင်း

အမိများဆောက်ရန်နှင့် ယာယီအဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ရာတွင် ဝါးများကို အသုံးပြုပါက ယင်းဝါးများ
အား ပြုပြင်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုပြင်ထားသော ဝါးများပင်ဖြစ်သော်လည်း အထက်ဖော်ပြပါဝါးများအတွက်
ကာကွယ်ရန်လိုအပ်ချက်များမှာ မှုပြောင်းလဲမှုမရှိပါ။ ဝါးများကို နည်းလမ်းနှစ်မျိုးဖြင့်ပြုပြင်ပေးနိုင်ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ
ဝါး၏ မျက်နှာပြင်အား ပြုပြင်ခြင်းနှင့် ဝါးအား ဆေးခြင်းဖြင့်ပြုပြင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ဝါးမျက်နှာပြင်အားပြုပြင်နည်းမှာ ရေနံချေးသုတေသနခြင်း၊ ဆေးသုတေသနခြင်း၊ အရောင်တင်ဆီနှင့်
အခြားဓာတုဆေးရည်များအား ဝါးမျက်နှာပြင်ပေါ်သို့ ပုံမှန်သုတေသနလိမ်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းနည်းမှာ ဆေးရည်များ၊
အရည်များ၊ ဝါးအတွင်းစိမ့်ဝင်နိုင်သမျှ ဝင်စေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ပိုး/ခြမား အမိကဝင်ရောက်နိုင်သည့်
ဝါးဆစ်များ၊ ဝါးအစွန်းများ၊ ကွဲအက်ရာများ အပေါက်များ၊ ဝါးဖုလေးများကို အမိကထား၍ သုတေသနပါသည်။

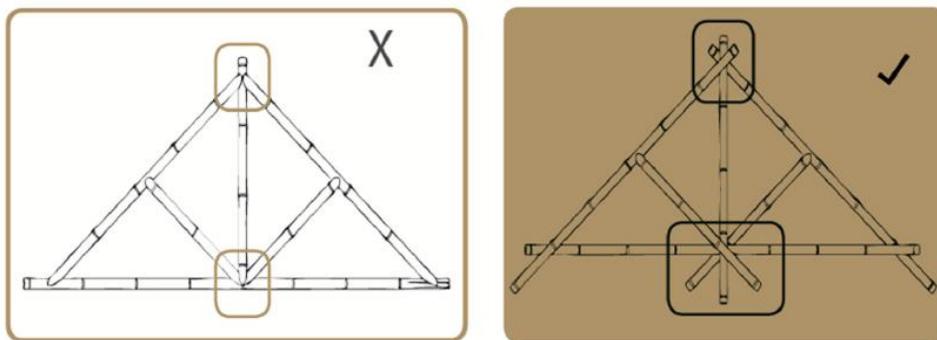

ဝါးအားဆေးစိမ်ခြင်းနည်းလမ်းမှာဝါးများအားခါတုဆေးများအတွင်း အချိန်
ကာလတစ်ခု ကြာအထိနှစ်စိမ်ထားခြင်းဖြင့် ဓာတုဆေးများ၊ ဝါးများ၏
အတွင်းပိုင်းအထိစိမ့်ဝင်သွားစေရန် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘုံးရက်စ်နှင့်ဘုံးရာအက်ဆစ်
(Borax,Boracic acid)များကို စိမ့်ဝင်ပြုခြင်းတွင် အများအားဖြင့်အသုံးပြုတတ်ကြပြီး
ဆေးထွက်ဆိုးကျိုးနည်းပါးသဖြင့်လူမှုကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများ
တွင်အသုံးပြုရန်ပိုမိုသင့်လျှော်ပါသည်။

ဝါးအသုံးပြု၍ ဆောက်လုပ်သည့်နည်းလမ်း

ဝါးများကိုအသုံးပြု၍အဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်သည့်နည်းလမ်းများသည်သံသားကိုအသုံးပြု၍ဆောက်လုပ်သည့်နည်းလမ်းများနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဝါးများ၏ ပင်ကိုယ်အရည်အသွေးနှင့် ငှုံးတို့၏
အားသာချက်အားနည်းချက်များပေါ်တွင်မူမတည်ပါ။ ဝါးများဖြင့်
အဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်ရာတွင်အမိကခြားနားချက်မှာအောက်ဖော်ပြပါပုံများအတိုင်းဆုံးမှတ်နေရာများကိုမှန်ကန်
သည့်အနေအထားပျိုးထားရှိရန်နှင့် ဝါးများအား ရာသီဥတုနှင့်ခြုံ/ပိုးများ အန္တရာယ်မှကာကွယ်ထားခြင်းသည်အခါကကျေသည်။

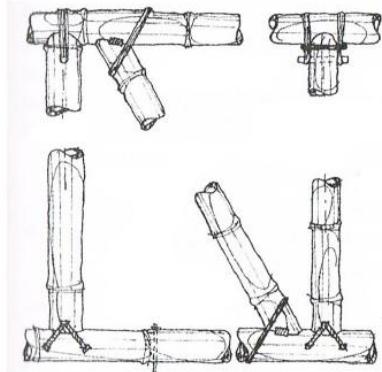
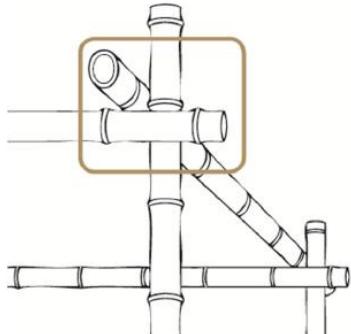

ချုပ်/ ချုပ်တန်းများ (ကျားထောင့်များ) သေချာစွာပြုလုပ်ထားခြင်း၊ ချိတ်ဆက်များ ကောင်းမွန်စွာထားရှိခြင်း၊
ရာသီဥတုနှင့်ပိုး/ခြုံများ အန္တရာယ်မှကာကွယ်ထားခြင်းသည်အခါကကျေသည်အခါကများ ဖြစ်ပါသည်။

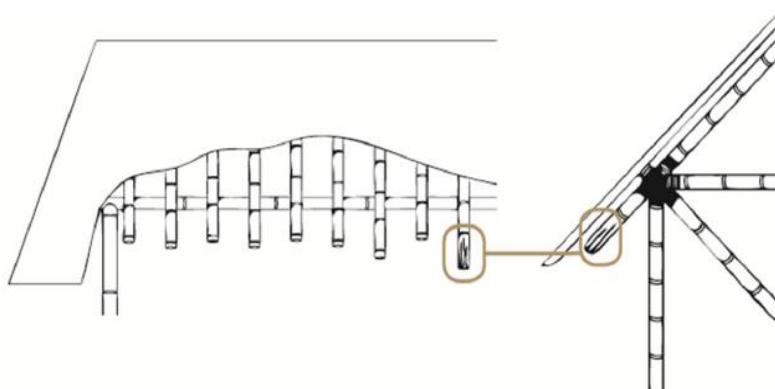
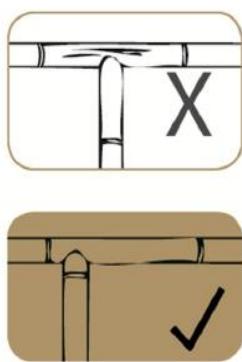
ဝါးများအား တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်ရန်အတွက်နည်းလမ်းများစွာရှိပါသည်။ ငှုံးတို့မှာ သံရိုက်ခြင်း၊
မူလိုစိမ်ခြင်း၊ ပြေားများသွေ်/ကြေားနှင့်ပြေားများဖြင့်တုပ်နောင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ သေချာ တိကျွော လုပ်ဆောင်
နိုင်ပါကမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့်မဆိုဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

အခါကကျေသည်မှာရပ်ရွာလူထုမှုကျွော်များကျင်စွာလုပ်ဆောင်တတ်သည့်နည်းလမ်းများကိုသာအသုံးပြုရန်ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်များယိုင်ထွက်ချုပ်ဆက်ရာများပေါ်တွင်ဒဏ်များမပိုစေရန်အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း လမ်းကြောင်းသုံးခု
ဖြင့်ချုပ်/ချုပ်တန်း (ကျားထောင့်)များ ထားရှိသင့်ပါသည်။

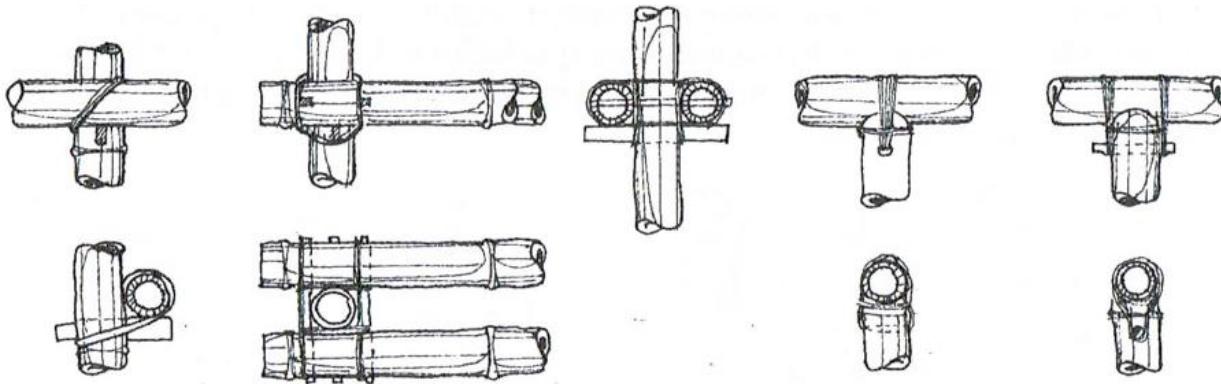
ဝါးလုံးများ မကွဲအက်စေရန်အတွက်ထောက်ထောင့်မည့် ဝါးလုံးသည်။ ထမ်းထားရသောပါးလုံး၏
ဝါးဆစ်နေရာအနီးတပိုက်၍သာ ပုံပါအတိုင်း ထားရှိသင့်ပါသည်။ (ဝါးလုံးခေါင်းအကျယ်/အချင်း၏
တစ်ဆွဲအကွားမြှုတားရှိကြပါသည်)

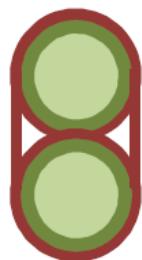
ဝါးလုံးများအားဝါးဆစ်ကျော်နားလောက်တွင် ဖြတ်တောက်သင့်ပါသည်။ ကွဲအက်မှုများ
လျှော့ချစေရန်နှင့်ပိုမိုခိုင်မြှေစေရန်အတွက် ဝက်အူသံကို အသုံးပြုမည်ဆိုပါက ဝါး၏မျက်နှာပြင်ပေါ်၍ဖြောက်တင် ၍၅
အပေါက်ဖောက်ထားခြင်း ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

ဝါးများအား ရုံခြင်း၊ ကြွခြင်းများမရှိစေရန်အတွက်အဆက်များအား တွယ်ဆက်ရာတွင်ကြေး/
သွင်နှင့်ကြိုးများနှင့်ကြိုးများကိုအသုံးပြနိုင်ပါသည်။

ဝါးလုံးများတစ်ခုနှင့်တစ်ခုတွဲဆက်ရာတွင် အကိုလိပ်အကွာရာ 0 ပုံစံဖြင့် ချည်နှောင်သင့်သလို အဆက်များကို
တွယ်ဆက်ရာတွင် အကိုလိပ်အကွာရာ 0 ပုံစံဖြင့် ချည်နှောင်ခြင်းဖြင့် ဝါးနှစ်လုံးစလုံးကို
တင်းကျပ်စွာစည်းနှောင်ရာရောက်သလိုဖော်အားများကိုလည်း ဝါးလုံးများတလျောက် ပုံနှံစွာရောက်ရှိစေ ၍ ဝါးလုံးများ
တစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြိုးပေါ်ခြင်းလည်း မရှိနိုင်ပါ။

ဝါးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသောအဆောက်အအုံများအား စိတ်ဝင်းမှု၊ နေရာင်ခြည်ပြင်းထန်စွာရရှိမှု၊
လို့/ခြကိုက်သည့် ဒေဝါယူများအားပုံမှန်စစ်ဆေးနေရန်လိုအပ်ပြီး အထက်ဖော်ပြပါမျက်နှာပြင်ပြုပြင်ခြင်းနည်းလမ်းကိုပြုလု
ပ်ခြင်းနှင့်လိုအပ်သောအစိတ်အပိုင်းများ အစားထိုးခြင်းတို့ကိုလုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

(Ref : Fact Sheet 1: Bamboo by D. Hodgkin)